

Uppgifter till affärsmagasinet Forum

Katamarantillverkare surfar på grön våg s.8

1. Läs texten Katamarantillverkare surfar på grön våg (s.8)
2. Svara på frågorna med hjälp av texten
  1. Vilka tre trender råder inom seglingsvärlden?
  2. När och hur grundades OQS?
  3. Vad var syftet när bolaget OQS grundades?
  4. Vad berättas om OQS personal? Hur många anställda har bolaget i dag?
  5. På vilket sätt har bolaget marknadsfört sina produkter i utlandet?
  6. Hur ser marknaden för katamaraner ut enligt Halmesmäki?
  7. Vad behövs för att kunna slå sig in på katamaranmarknaden?
  8. Vad gör OQS katamaraner speciella jämfört med annat som finns på marknaden?
  9. Vem är Heiti Hääl?
  10. Vad berättas om OQS katamaranernas motorer?
  11. Vad berättar Halmesmäki om bolagets marknadsföring på våren?

Sätter sig själv på kartan – tillsammans s.10

1. Läs kommentaren Sätter sig själv på kartan – tillsammans (s.10)
2. Svara på frågorna med hjälp av texten
  1. Vad berättas om båtbranschen? Vad har regionen kring Jakobstad och Karleby att göra med branschen?
  2. Varför är de Österbottniska företagen framgångsrika?
  3. Vad är ett idealt samarbetsområde inom båtbranschen?

Diskutera!

- Hur viktigt är miljövänlighet på marknaderna? Ni kan diskutera detta genom en valfri bransch eller produkt. Tycker ni att det lönar sig att satsa på miljövänlighet även om till exempel produktionskostnaderna skulle stiga?
- Tycker du att företagen borde samarbeta mera? Är samarbetet en förutsättning för framgång?

Smått är vackert då det gäller innovationskultur s.14

1. Läs texten Smått är vackert då det gäller innovationskultur (s.14)
2. Svara på frågorna med hjälp av texten
  1. Vad är skunk works?
  2. Vad kan företagen göra om de vill ge rum för spetsforskning och ambitiöst tänkande?
  3. Varifrån härstammar namnet skunk works?
  4. Vad sägs om skunks works (interna startups) administration. Hur fungerar den?
  5. Vad berättar artikeln om studien som publicerades i tidskriften Nature?
  6. Vad konstaterar Steve Blank om skunk works-modellen och innovationskulturen?
3. Diskutera tillsammans:
  - Är det lönsamt för företag att ha experimentella forskningsavdelningar? Vad finns det för för- och nackdelar?

Människa och maskin s.16

1. Läs texten Människa och maskin (s.16) för att komma in i temat.

(Vill du komma djupare in i temat, kan du även läsa texterna Ledarskap på sidan 24 och En social lösning på automation på sidan 30.)

2. Diskutera tillsammans:

- AI – hot eller möjlighet?
- Vilka tjänster och företag kunde dra nytta av AI?
- Vilka etiska problem finns det kring AI?
- Vilka processer och arbeten kan AI fortfarande inte ersätta? Var behövs fortfarande människans insats?

3. Diskutera påståendena och välj om påståenden enligt dig är rätt eller fel.

Du får gärna motivera ditt val.

- Det är lönsamt att ersätta en människas arbetsinsats med AI och robotar.
- Man ska inte vara rädd för att våra jobb försvinner i och med att robotisering och AI blir allt vanligare.
- I framtiden kommer allt fler företag dra nytta av AI.
- Etik är inte ett problem när det kommer till AI.
- I framtiden borde man satsa mera på robotisering och AI.
- Många företag har inte ännu förstått möjligheterna med AI.
- Det finns flera olösta problem kring automatisering och AI.

Ja Nej

Tips! **Här** hittar du hjälp för att uttrycka dina åsikter på svenska.

Norsk jätteoffensiv fryser inne s.22

1. Läs texten Norsk jätteoffensiv fryser inne (s.22).

2. Svara på frågorna:

1. Vilka motgångar drabbades flygbolaget Norwegian av under 2018?
2. Vad annat har hänt som har påverkat bolaget?
3. När grundades Norwegian och när börsnoterades bolaget?
4. Vem är Norwegians vd och grundare?

3. Förklara följande ord på svenska till din kompis

1. konkurrens
2. flygskatt
3. expanderande bolag
4. en prognos
5. en aktie
6. ett fusionsförsök
7. lönsamhet
8. konkurs

4. Diskutera med din kompis!

- Vad kan påverka ett flygbolags framgång? Hurdan är flygbranschen, vilka risker finns det?
- Diskutera flygskatt: vad finns det för för- och nackdelar (med tanke på t.ex. miljön, individen, flygbolagen)? Tycker du att skatten borde minskas eller höjas i Sverige?

Ledarskap och AI s.24

1. Läs texten Ledarskap och AI (s.24)
2. Svara på frågorna med hjälp av texten
  1. Vad kommer att vara den stora revolutionen med AI enligt skribenten?
  2. Vilka av chefens arbetsuppgifter kan AI göra bättre och snabbare?
  3. Vad gör en ledare? Varför kan inte en ledare ersättas så snabbt med AI?
  4. Vad är fördelen om cheferna skulle ersättas med AI?
3. Skriv en kommentar till texten. Instämmer du eller är du av en annan åsikt?
Du kan diskutera ämnet med hjälp av följande frågor:
  - Vad är din åsikt om att man i framtiden möjligen kan ersätta chefer med AI? Kommer det att vara möjligt?
  - Vilka problem kan uppstå om chefer ersätts med AI? Eller finns det problem?
  - Kunde AI göra ledarskapet mera effektivt?
  - Diskutera för- och nackdelarna med AI och ledarskap som presenteras i slutet av texten. Vilken väger mera: att man kan raka bort onödigheter eller att arbeten försvinner?

Tips! **Här** hittar du hjälp för att uttrycka dina åsikter på svenska.

Du chef, det här förväntar sig yngre generationer av dig s.25

1. Läs texten Du chef, det här förväntar sig yngre generationer av dig (s.25) och svara på frågorna:
  1. Vad betyder "generation Y"?
  2. Vilka fem tips ger skribenten åt chefer?
  3. Vilka tips skulle du själv ge åt chefer? Motivera!
2. Diskutera tillsammans:
  - Vad är ett gott ledarskap enligt din åsikt?
  - Vad kan de äldre lära sig av de yngre generationerna?
  - "Bra chefer skapar lyckliga medarbetare" – stämmer detta påstående?
  - Är ett gott ledarskap förutsättningen för ett företags framgång?
  - En chef eller en ledare, vad är skillnaden?
  - Hurdan roll har en chef i att teamet når målet och jobbar effektivt?

Tips! **Här** hittar du hjälp för att uttrycka dina åsikter på svenska.

3. Vilka egenskaper ska en bra chef ha? Gör en lista på adjektiv som bäst beskriver en bra chef.

Vardagsromantik s.38

1. Läs texten Vardagsromantik (s.38)
2. Diskutera tillsammans:
  - Hur tycker du ekonomin ska förhandlas i ett förhållande?
  - Vad tycker du om skribentens förslag på fyrkdejt? Är det en bra idé enligt din mening?
  - Skribenten tycker att det är synd att man inte kan överföra pensionspengar mellan makarna inom det internationella pensionssystemet, såsom man kan göra i Sverige. Vad anser du om detta? Borde det vara möjligt?
  - Tycker du att föräldraledigheten borde förnyas? Om du tycker så, vilka förändringar skulle du göra?
  - Det har konstaterats att familjens ekonomi tjänar på att pappan använder sin faderskapsledighet (HBL 22.3.19), tycker du att staten borde göra åtgärden för att få mera pappor att använda sin faderskapsledighet?

Katamarantillverkare surfar på grön våg s.8

en tillverkare	valmistaja
produktion	tuotanto
ett företag	yritys
vd (verkställande direktör)	toimitusjohtaja
en marknad	markkinat
en offert	tarjous
en kund	asiakas
ett kontrakt	sopimus
produktionschef	tuotantopäällikkö
ett nätverk	verkosto
personalresurs	henkilöstöresurssi
sysselsättning	toiminta
att sysselsätta	työllistää
konjunkturen	suhdanne
ett bolag	yhtiö
en beställning	tilaus
en bransch	toimiala, ala
en affärsman	liikemies
utsläpp	päästö
leverans	toimitus
en förfrågan	kysyntä
marknadsföring	markkinointi
exportöverskott	vientiylijäämä
tillverkare	valmistaja
produktutveckling	tuotekehittely
konkurrens	kilpailu
administration	hallinto
hållbar utveckling	kestävä kehitys

Smått är vackert då det gäller innovationskultur s. 14

ett bolag	yhtiö
forskningsavdelning	tutkimusosasto
intern	sisäinen
verksamheten	toiminta
effektiv	tehokas
försäljning	myynti
aktieägare	osakkeenomistaja
kvartalsresultat	kvartaalitulostulos
utveckling	kehitys
avvisande	torjuva
ambitiös	kunnianhimoinen
moderbolag	emoyhtiö
framåtblickande	uudistuksellinen, tulevaisuuteen suuntaava
frodas	kukoistaa
ett varumärke	tavaramerkki
ett dotterbolag	tytäryhtiö
myndigheter	viranomaiset
försäljningsavdelning	myyntiosasto
kommersialiseras	kaupallistaa
marknadsföring	markkinointi
utveckla	kehittää
utveckling	kehitys
en studie	tutkimus
banbrytande	urauurtava, käänteentekevä
en forskare	tutkija
framsteg	edistysaskel, edistyminen
effektivitet	tehokkuus

Människa och maskin s. 16

AI	tekoäly
gynna	olla suotuisa
informationsbehandling	tiedonkäsittely
en karriär	ura
en affärskumpan	yhtiökumppani
en tjänst	palvelu
ett servicebolag	palveluyhtiö
skräddarsydda lösningar	rätälöidyt ratkaisut
affärsprocess	liiketoimintaprosessi
explicit behov	nimenomaiset tarpeet
maskininläring	koneoppiminen
aktier	osakkeet
kreditnivå	luottoaste
ett samband	yhteys
ett genombrott	läpimurto
samhällspåverkan	yhteiskuntavaikutus
kommersialisera	kaupallistaa
utvecklig	kehitys
forskning	tutkimus
verksamhet	toiminta
styrelseordförande	hallituksen puheenjohtaja
finansindustrin	finanssiala
affärsmodellen	liiketoimintamalli
integritetsfråga	yksityisyyskysymys
gynnas av	hyötyä
ett framsteg	editysaskel
mervärde	lisäarvo
att tänka snävt	ajatella kapeakatseisesti
sysselsätta	työllistää
värdegrund	arvopohja
etiska värderingar	eettiset arvot
uppstå	syntyä, saada alkunsa

Norsk jätteoffensiv fryser inne s.22

en ambition
lågprisbolag
en omständighet
tvinga
konkurrens
konkurrera
sarpaket
en åtgärd
skrotning
värdera
en konsekvens
en rutt
ett tillstånd
införa
avskaffa
drabba
en avgift
innebära
stagnera
priskriget
lönsamheten
delägare
ett bud
aktiepost
aktiemarknader
tillbakagång
illavarslande
ett dotterbolag
gå omkull
en strejk
småaktieägarna
börsaktier
börsvärde
ägarandel
börsfall

pyrkimys, kunnianhimo
halpayhtiö
olosuhde
pakottaa
kilpailu
kilpailla
säästöpaketti
toimi, toimenpide
lakkauttaminen
arvioida
seuraus
reitti
lupa
ottaa käyttöön
lakkauttaa, poistaa
koetella
maksu
merkitä
pysähtyä, seisahtua
hintakilpailu
kannattavuus
osaomistaja
tarjous
osakemäärä
osakemarkkinat
taantuminen
pahaa enteilevä
tytäryhtiö
mennä nurin (yritys)
lakko
pienosakkeenomistaja
pörssiosakkeet
pörssiarvo
omistusosuus
osakkeen lasku

Ledarskap och AI s.24

befria	vapauttaa
ta över	ottaa haltuunsa
vd (verkställande direktör)	toimitusjohtaja
ledare	johtaja
ledarskapet	johtajuus
en chef	päällikkö, pomo
arbetslös	työtön
arbetsfördelning	työnjako
ett möte	kokous
stöda	tukea
utvecklas	kehittyä
en fjärran framtid	kaukaisessa tulevaisuudessa
tänkbar	ajateltavissa oleva, mahdollinen
ersätta	korvata
en kostnad	kulu, kustannus
administration	hallinto
utmanande	haastavaa
företagsledning	yrityksen johto
projektledare	projektipäällikkö
maktfullkomlig	itsevaltainen, omavaltainen
omvälvning	mullistus
ett tveegat svärd	kaksiteräinen miekka
avdelning	osasto
skära ner	vähentää, leikata

Du chef, det här förväntar sig yngre generationer av dig s.25

framstående	merkittävä, huomattava
en motsats	vastakohta
missnöje	tyytymättömyys
åldersklass	ikäluokka
en årskull	vuosi-, ikäluokka
universitetsutbildning	yliopistokoulutus
en karriär	ura
heltidsjobb	kokoaikatyö
en utbildningsbana	koulutusura
arbetserfarenhet	työkokemus
en drivkraft	liikkeelle paneva voima, kimmoke
arbetslivet	työelämä
en lösning	ratkaisu
ansvarskänsla	vastuuntunne
röja hinder	raivata, poistaa hidasteita
ett förbättringsförslag	parannusehdotus
ett budskap	sanoma
uppskattning	arvostus
förvänta	odottaa
berättiga	oikeuttaa
linjedragning	linjaus
ett beslut	päätös
betona	korostaa
en förman	esimies

Vardagsromantik s.38

ett äktenskapsförord

sparsamhet

sparsam

förmånlig

snål

föredra

bekymmerslös

lönen

besparing

en aktie

arbetslöshet

ersätta

bortfall

vårdledigheten

föräldrarledigheten

de löpande kostnaderna

prissätta

pension

pensionspengarna

brukspengarna

rättvis

jämställd

förtjäna

beakta

avioehto

säästäväisyys

säästäväinen

edullinen

pihi

panna etusijalle, pitää parempana

huoleton

palkka

säästö

osake

työttömyys

korvata

menetyt

hoitovapaa

vanhempainvapaa

juoksevat kulut

hinnoitella

eläke

eläkerahat

käyttörahat

oikeudenmukainen

tasa-arvoinen

ansaita

ottaa huomioon